

"VIII NIT BIELENCA"

HOMENATGE AL COMPOSITOR

Mn. BERNAT SALAS

(1874 - 1932)

BÚGER
ILLES BALEARS

1998

Five Florida

E. Sola

Handwritten musical score for a piece titled "L'Esprit du monde". The score is written on ten staves, with the first staff labeled "L'Esprit du monde". The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings like "p" (piano) and "f" (forte). The handwriting is in French, and the score appears to be a personal or working manuscript.

HOMENATGE AL COMPOSITOR **Mn. BERNAT SALAS**

Dissabte dia 5 de setembre a les 20'00 h.

La Fundació ACA/Àrea Creació Acústica, vos convida a la
"VIII NIT BIELENCA" - HOMENATGE AL COMPOSITOR INQUER
Mn. BERNAT SALAS.

A les 20 hores trobada de tots els assistents a l'Ajuntament de
Búger, on serem rebuts pel Batle, l'Il.l Sr. Miquel Amengual. A conti-
nuació, la banda "Unió Musical Inquera" dirigida pel Sr. Miquel
Genestra Alomar ens oferirà un cercavila i un breu concert a la Plaça de
Sant Pere.

Després ens dirigirem a la seu de l'ACA i a l'Església de Sant Pere
on s'escoltaran obres del compositor Mn. Bernat Salas interpretades pel
pianista Joan Moll i l'Orfeó l'Harpa d'Inca .

Presidirà l'acte la Molt Hble. Sra. Maria Antonia Munar, presiden-
ta del CIM, també contam amb la presència de l'Il.lm. Sr. Pere Rotger,
Batle d'Inca, l'Il.lm Sr. Francesc Aguiló, Batle de Campanet, l'Hble.
Sr. Damià Pons, Conseller president de la Comissió de Cultura del
CIM, la Sra. Joana Rosselló, Regidora de Cultura de l'Ajuntament
d'Inca, el Rvd. Sr. Llorenç Miquel Jaume rector de l'Església de Sant
Pere, el Sr. Pere Batle, Director General de Sa Nostra, el Sr. Andreu
Ramis, Cap de Gestió Social i Cultural de Sa Nostra, el Sr. Joan Parets,
del Centre de Recerca i Documentació Historico-musical de
Mallorca i el Sr. Antoni Caimari, President de la Fundació ACA.

Els assistents podran adquirir el quadern i el Disc Compacte de la "VIII
Nit Bielenca - Homenatge al compositor Mn. Bernat Salas".

Tot esperant la vostra assistència a l'acte, rebeu una cordial salutació

PATRONAT FUNDACIÓ ACA

Ben certament, qualsevol acte promogut per retre homenatge a algú és sempre motiu de goig i d'alegria, sobretot si tenim en compte que d'alguna manera representa el reconeixement públic cap a una tasca exemplar.

Per això, precisament, em complau en gran mesura escriure aquestes línies perquè, com a regidora de Cultura de l'**Ajuntament d'Inca**, m'omple d'orgull poder prendre part en aquest homenatge al compositor inquer **Bernat Salas**. En veritat és un doble orgull, perquè si participar-hi és comesa complaent, molt més ho és quan l'homenatjat és de la teva ciutat, és un inquer. Per això, vull aprofitar l'avinentsa que em brinden aquestes línies per manifestar que Inca també se sent honorada en veure com un dels seus fills és protagonista de tan noble esdeveniment.

I, com és preceptiu en les millors ocasions, què millor que els músics inquers interpretin música també d'Inquers. Dic això perquè s'ha editat un DC del nostre compositor en el qual hi han pres part dues de les entitats musicals més emblemàtiques de la nostra ciutat: d'una banda, la **Unió Musical Inquera** que, amb la seva tasca i dedicació diàries, ha demostrat ser una de les millors agrupacions musicals de l'illa; de l'altra el nostre orfeó, l'**Harpa**, que des de la dècada dels anys vint ha enaltit l'esperit i el sentiment inquer per tot on ha anat. Cal recalcar també la participació de dos excel·lents concertistes mallorquins, en **Joan Moll** i n' **Arnau Reynés**.

D'altra banda, tampoc no puc deixar d'esmentar l'esforç fet i l'interès demostrat per la **Fundació ACA**, promotora d'aquesta **Nit Bielenca**.

Dit això, i per no estendre'm més, esper haver-vos trasmès el meu entusiasme i haver-vos obert les portes al gaudí del nostre músic **Bernat Salas**.

Joana Rosselló Morales

Regidora de Cultura i Educació de l'Ajuntament d'Inca.

CONCERTS

PLAÇA DE SANT PERE DE BÚGER

Concert a càrrec de la banda “Unió Musical Inquera”.

Obres de **Bernat Salas**

Director: Miquel Genestra Alomar.

SALA DEL PIANO - FUNDACIÓ ACA Son Bieli - Búger

Parlaments i Homenatge al Compositor.

A continuació el pianista Joan Moll interpretarà l'obra
“*Brisas Mallorquinas*” (Vals) de Bernat Salas.

ESGLÉSIA DE SANT PERE DE BÚGER

Concert de l'Orfeó l'Harpa d'Inca

Bernat Salas.

Ave Maria, a 2 veus iguals

Missa “in honorem Sanctae Mariae Majoris”

Kyrie - Gloria - Credo - Sanctus - Benedictus - Agnus Dei

Solista: Antoni Aragón - Orgue: Arnau Reynés.

Direcció: Mª Magdalena Aguiló

- Entrada lliure a tots els concerts -

Després dels actes a l'atri de Son Bieli, els assistents que ho desitgin podran gaudir d'una selecció gastronòmica mallorquina, organitzada per Art:arts - “Naturalesa, Artesania i Gastronomia”.

Coordina el mestre xarcuter **Mateu Putxer** de sa Pobla.

Preu del refrigeri 1.000 pts.

Mn. Bernat Salas (1874 - 1932)

“Segons la meva opinió, Mn. Bernat Salas representa dins aquella trajectòria, el moment culminant, i que, per anys que passin, el seu nom haurà d’esser pronunciat el primer de tots si algun dia un hom vol fer recerques dins la història dels organistes mallorquins del segle XIX”

Joan Maria Thomàs

UN APROPAMENT A L'OBRA DE BERNAT SALAS

No resulta senzill acostar-se a la música d'un compositor sense conèixer amb claredat el seu marc estètic, i cal cercar arguments o pautes que orientin en la interpretació de la seva obra. Al nostre cas, convé situar-nos en la Mallorca de finals del segle XIX, on Bernat Salas adquireix la seva formació musical. Fàcilment es capta un lligam entre la música d'organistes i compositors del segle passat i la de Salas, que segueix una trajectòria que podríem anomenar d'una tradició musical mallorquina. Cal entendre el compositor des d'aquest context temporal i espacial i, a més, el compositor s'ha de relacionar amb l'organista, el sacerdot i el ciutadà.

Cercant pautes per aproximar-se a Bernat Salas, es pot trobar un fil de continuïtat que ens mena des de la darrera etapa de la seva vida, en què fou organista de la Seu per segona vegada, fins als nostres dies. Aquest fil és l'orfeó L'Harpa d'Inca. Aquesta entitat va fer les primeres actuacions l'any 1921, i la seva etapa esplendorosa, el període dels anys 20, és coetània amb els darrers anys de la vida de Salas. En aquesta època el compositor passava algunes temporades a Inca i prenia part en les solemnitats religioses destacades del poble (festa de Santa Maria la Major, festa dels Sants patrons Abdon i Sennén...). Consta que Bernat Salas va ser gran amic de l'Harpa i que va tenir una intensa relació amb els seus dirigents. En ocasions l'Harpa d'Inca va actuar sota la seva direcció o amb ell a l'orgue de l'església de Santa Maria la Major (com a anècdota, es diu que no era tan bon director com organista). Per exemple, l'any 1923 Salas dirigí la seva Missa "in honorem Sanctae Mariae Majoris", i el dia sis de gener de 1926, data en què es va beneir la senyera de l'orfeó, va acompanyar a l'orgue també en la interpretació de la mateixa missa i sota la direcció de Jaume Albertí. Tenint en compte tot això es pot parlar d'un camí de continuïtat o de "memòria" musical: alguns cantaires actuals de l'orfeó han cantat sota la direcció de Jaume Albertí i aquest va fer interpretacions conjuntament amb Bernat Salas de diverses obres, com la missa que s'ha esmentat. Això fa que, de qualque manera, hi perdurin trets en la interpretació que es fa avui.

Sobre la Missa "in honorem Sanctae Mariae Majoris", que, com indica el seu nom, va ser escrita per honorar la titular de la parròquia d'Inca, cal dir que es considera una de les seves composicions principals. Sobresurt el vessant melòdic en el tractament del cor; la línia melòdica, generalment de la mà dels tenors, va circulant per altres veus, fins i tot pels baixos. També destaca la concepció global de l'obra, amb temes unificadors que es repeteixen, i la unitat de cadascuna de les parts de la missa.

Una altra pauta per entendre Bernat Salas és l'orgue. És organista abans que compositor. Curiosament es conserva escrita molt poca música per a orgue, segurament per tractar-se d'un brillant improvisador. Malgrat això, es pot entreveure un caràcter orgànic en la seva música, plena d'imaginació i de contrastos tímbrics. Tornant a la Missa

“in honorem...”, sembla en ocasions que tracta les parts del cor com una continuació de la part de l'orgue; és com si l'autor, quan componia, s'imaginàs un orgue al seu davant i anàs construint l'harmonia talment com encadenaria els motius en una improvisació organística. Això es nota bastant al Credo, on sorprenen les resolucions i les constants modulacions. Durant l'obra intercala també passatges amb unísons i varia l'agrupament de les veus per crear distints climes.

Mossèn Bernat Salas fou un home d'església. Això pot ser una altra via per entendre la seva producció musical, plena d'obres religioses compostes per ser cantades en les esglésies mallorquines: gojos, parenostres, avemaries, himnes a sants... Un exemple és l'"Himne a Santa Maria la Major", la composició del qual va ser-li encarregada en els darrers anys de la seva vida. És de caràcter festiu i brillant a la tornada, en uníson, i les dues estrofes o coples, per a una i dues veus blanques respectivament, sorprenen pel seu to íntim; és important l'orgue, el contrast de colors...Aquest himne es manté viu al poble d'Inca, que el canta avui encara en la festivitat de Santa Maria la Major.

Bernat Salas era un músic mallorquí, un músic que escrivia pel poble: prova d'això són les obres per a banda i els himnes a una veu que se li encarregaven no només per a festes religioses sinó també de caire cívic. Una composició curiosa, de les poques que té de música profana per a cor a veus, és “El meu xabec”; en ella s'hi troben elements de caire descriptiu (remor del vent, de la pluja, de l'esforç dels pescadors...) que s'alien amb el caràcter costumista del poema de Pere d'Alcàntara Penya.

Tal volta és convenient explorar la història musical de Mallorca per arribar a Bernat Salas, però també es pot intentar a l'inrevés: interpretar Salas per saber alguna cosa més de la nostra història musical. Possiblement la música escrita en la nostra illa té quelcom de propi i característic. No hi ha dubte que, com més ens acostem a ella, més l'entendrem, connectarem amb el seu estil i més l'enriquirem. I pot ser que una de les millors formes de conèixer la música dels nostres compositors sigui interpretant-la.

Mª Magdalena Aguiló Estrany
Professora

BERNAT SALAS i SEGUÍ

Va néixer a Campanet ---probablement a la possessió de Santiani --- el dia cinc de març de 1874, essent fill d'un matrimoni d'inquers que estaven d'amos a aquella possessió.

En el llibre de Baptismes dels anys 1871 al 1885, en el full 78, conservat a l'Arxiu de la Parròquia de Campanet, s'hi pot llegir la informació següent:

“En la Villa de Campanet, Obispado de Mallorca y Provincia de las Baleares, día seis de marzo del año mil ochocientos setenta y cuatro, yo, Don Antonio Real, Pbro. y Rector de la Parroquia de dicha villa, bauticé solemnemente un niño, nacido a las cuatro de la tarde del día anterior, hijo legítimo de Antonio Salas y Catalina Seguí, naturales de Inca y vecinos de ésta en el predio de Santiani; siendo sus abuelos paternos Antonio y Antonia Ana Ramis, consortes, de Inca, y los maternos Juan e Isabel Alonso, consortes. Se le puso por nombre Bernardo y fueron sus padrinos D. Bernardo Salas y Ramis, Pbro., y Rosa Alonso a quienes advertí el parentesco espiritual y obligaciones que por el contraen. Fueron testigos los convecinos Guillermo Mateu y Pascual, sacristán, y Pedro Ballester y Ferragut, tejedor. Y para que conste extendí y autoricé la presente partida en el libro de Bautismos de esta Iglesia de Campanet a los seis dias de dicho mes y año. Firmado: Antonio Real, Rector”.

Als pocs anys del seu naixement en Bernat Salas va anar-se'n, amb tota la família, a viure a Inca. I aquesta fou la ciutat de la seva infantesa i la dels seus primers estudis musicals, el lloc permanent de residència dels pares i d'una bona colla dels amics (la gent de l'Harpa d'Inca). És per aquesta raó que alguns dels seus biògrafs (per exemple, el prevere Josep Aguiló) l'han considerat d'origen inquer. Certament, malgrat esser campaneter de naixença, en Bernat Salas pot esser considerat ciutadà d'Inca pels lligams afectius i de relació que hi mantingué durant tota la vida. En canvi, amb Campanet no podem documentar cap tipus de relació més enllà de la dels seus primers anys de vida.

En Bernat Salas fou primerenc en la manifestació de les seves aptituds musicals. El seu oncle capellà Mn. Bernat Salas i Ramis i els seus pares el posaren ben d'hora en mans del mestre Joan Torrandell, aleshores organista de la Parròquia de Santa Maria la Major, pare del gran músic Antoni Torrandell.

En ingressar al Seminari Diocesà de Mallorca va compaginar els estudis acadèmics ---"en quasi totes les assignatures obtingué la nota de Benemeritus"--- i els musicals. Estudià sota la direcció de Mn. Joan Albertí, que havia estat organista d'Oriola, i més tard amb Guillem Massot. A l'època del Seminari, ja tocava l'orgue i el piano. El músic valldemossí Bartomeu Torres li ensenyà, a més de l'harmonia, melodia, contrapunt i fuga.

Als devuit anys fou nomenat organista de l'església de Sant Nicolau de Palma.

Un any abans d'acabar la carrera sacerdotal, als vint-i-un anys, oposità a un benefici vacant a la Catedral de Segòvia. El guanyà per unanimitat. L'estada a Segòvia li fou musicalment molt profitosa: pogué entrar en contacte amb músics de renom de la Península i assistí amb freqüència a concerts notables donats a Madrid. D'aquesta manera pogué eixamplar els seus coneixements.

L'any 1896, el 19 de desembre, fou ordenat sacerdot.

Cap a l'any 1901 es presentà a les oposicions que havien estat convocades per a cobrir la plaça d'organista de la Seu de Mallorca. En resultà guanyador.

L'any 1903 féu oposicions a la plaça d'organista de la Catedral de Sevilla. Va viure deu anys a Andalusia. El seu biògraf Mn. Josep Aguiló valora aquesta etapa de la següent manera: "Sols vos vull dir que fou a Sevilla on assentà la seva fama mundial i que foren molts els estrangers competents que, de pas per aquella capital i en ocasió d'haver-lo sentit tocar, li brindaven proposicions brillants a França i Anglaterra i que ell amb la seva modèstia sempre refusà perquè tenia la corda de la pàtria petita que l'estirava".

Cap al 1912 va fer unes segones oposicions a organista de la Seu de Mallorca. Va exercir el càrrec fins a la seva mort, que s'esdevingué a la Ciutat de Mallorca el vint-i-u de gener de l'any 1932.

El 12 de juny del mateix any L'Harpa d'Inca organitzà un Homenatge a Bernat Salas que consistí en la celebració d'una missa ---durant la qual foren cantats els himnes de Santa Maria la Major que havia compost l'homenatjat --- i d'un acte al Teatre d'Inca en el qual hi hagué diversos parlaments (Miquel Duran, Josep Aguiló, Bartomeu Barceló, Andreu Caimari, Joan Mª Thomàs, Bartomeu Ballester, ...) i un concert de l'Orfeó de l'Harpa d'Inca, dirigit per Jaume Albertí, que cantà composicions del mateix Bernat Salas: Quid retribuam Domino, El meu xabec, In honorem Sanctae Mariae Majoris.

Pel març de l'any 1936 s'estampà als obradors de Ca - Nostra de la ciutat d'Inca --- en Miquel Duran Saurina n'era el propietari --- un llibre que arreplegava tots els parlaments i totes les adhesions que havia originat l'acte d'homenatge de quatre anys enrera.

BERNAT SALAS COMPOSITOR

Al llibre "Homenatge a Mossèn Bernat Salas Seguí. Músic de Nostra Terra" hi apareixen diverses referències a la seva tasca com a compositor. Se'ns diu que "per tot Mallorca hi ha composicions seves escampades que feia per complaure amistats o, sen-

zillament, pel primer que les hi demanava en nom d'una invocació mallorquina". També se'ns diu que "la major part de les seves composicions les va fer per encàrrec". Aquestes dues citacions, que procedeixen del "Cartell de convit" divulgat per l'Harpa d'Inca per a promoure l'homenatge, ens permeten pensar que en B. Salas fou un compositor prolífic però d'una obra molt subordinada a les demandes que li feien.

Quant a la conservació de les seves composicions, en el llibre hi trobam dues informacions diferents: en Joan Maria Thomàs i en Bartomeu Ballester creuen, i així ho manifesten, que en Bernat Salas no va deixar escrites les seves composicions. En canvi, en Josep Aguiló ofereix una relació dels "títols de les composicions de Mossèn Salas que tenim catalogades i arxivades", i diu explícitament que ell mateix les guarda. En qualsevol cas, cal constatar que coincideixen a l'hora d'afirmar que l'organista campaneter mai no va publicar les seves obres. Segons Josep Aguiló, l'obra de composició feta per Bernat Salas seria la següent:

- Partitura de la Missa in honorem Sanctae Mariae Majoris.
- El Pi de Formentor, a quatre veus.
- Viva Segovia, marxa militar, a piano.
- Ofertori manuscrit, dedicat al M.I. Sr. Roca.
- Un altre Ofertori manuscrit.
- Himne de les joventuts marianes.
- Quid retribuam Domino?, motet polifònic a quatre veus.
- Himne a Inca, a cinc veus
- Himno a la Federación Obrera.
- Himne a la Mare de Déu de Cura.
- Brisas mallorquinas, peça a piano.
- Himne a Nostra Senyora de Monte Toro, de Menorca.
- Una Ave Maria, a dues veus.
- Trisagi, a tres veus, compost en 1921.
- Himno al Beato Antonio de Termo.
- Vou-veri-vou.
- Un Te Deum, a tres veus de tiples.
- Un altre Te Deum, a quatre veus desiguals.
- Segon responsori de Matines del Dimecres de Cendra, motet a quatre veus polifònic.
- Benvinguda i Despedida, a tres veus.
- Himne Mallorquí, per cantar a les escoles.
- Himne de la Pelegrinació Franciscana, a Santa Magdalena del Puig d'Inca.
- Himne a Santa Maria del Camí.
- Himno a la Bandera.
- Sacerdos et Pontifex, salutació litúrgica a tres veus.
- El meu xabec, a quatre veus.
- Un trisagi a veus i gran orquestra.
- Himne dels terciaris de Palma.

- Himne Oficial del Cercle d'Obrers Catòlics d'Inca.
- Himne a Sant Francesc.
- El Taller de Natzaret.
- Bendita sea tu pureza, motet.
- Una missa a gran orquestra.
- Dues lletanies a la Verge Maria.
- Recordança de la Pelegrinació Pollencina al Santuari del Puig d'Inca.
- Càntic per a la inauguració de la Creu monumental alçada dalt del Puig d'Inca.
- Cançó del Pancaritat.
- Venid y vamos todos.
- Himne a Santa Maria la Major.
- Goigs de Santa Magdalena.
- Trisagi angèlic a quatre veus.
- Himne a Nostra Senyora de l'Esperança.
- Himne al Sant Crist d'Inca.
- Goigs dels Sants Patrons d'Inca, Abdon i Sennén.
- Uns Pare nostres a veus en mallorquí.
- Cançó celeste, peça per a orgue.
- Himne patriòtic, dedicat al Regiment d'Inca, en 1925.
- La música de la peça nadalenca Adoració dels Sants Reis d'Orient.

A més d'aquestes composicions, extretes de la relació que ofereix en Josep Aguiló, se li atribueix un Himne al Pare Serra i un Himno nacional, elaborat durant la seva estada a Segòvia.

OPINIONS SOBRE EN BERNAT SALAS, L'HOMME I EL MÚSIC.

"Mossèn Bernat estimà molt les coses nostrades, i, enfora d'Inca i de Mallorca féu sempre honor al nom de sa pàtria. Veres eminències musicals li reteren entusiàstics elogis sentint-li glosar magistralment aires mallorquins i tonades del nostre poble" (Fra Jaume Rosselló, TOR)

"Ell aconseguí dins el camp musical resultats prodigiosos, encoratjà els organistes novells i no desdenyà els nostres passats conradors de la música. No fou esperit orgullós dels qui creuen que ningú, fora d'ells, és capaç de fer cosa prendora. Mai no sortí dels seus llavis l'expressió: Mallorca és terra curta. És inútil l'intent de dur a terme res. Aquesta frase no escau en boca de cap fill d'una illa que és el bressol de Ramon Llull". (Fra Jaume Rosselló, TOR)

"La brillantor i la netedat en la improvisació, amb luxe d'escalles i prodigiosa agilitat, sobretot de la mà esquerra, foren sempre notes característiques de l'amic Salas". (Joan Quetglas, pvre)

"Condicció d'autodidacta, amb instruments incomplets durant la seva formació,

sense la imprescindible comunió amb els grans clàssics, i el que és més de dordre, amb el control quotidià dels públics de catedral espanyola de final de segle” (Joan Maria Thomàs, pvre.)

“Amb la mort de Mn. Salas desapareix potser el darrer representant d’una tradició local que independentment de les normes clàssiques i de l’escola de Bach, havia aconseguit caracteritzar-se des del Mestre Tortell ençà, tradició de la qual Mossèn Salas --- amb remarcable talent per a totes les exigències d’execució i d’improvisació dintre les normes d’aquest estil ---, havia vingut a esser, sens dubte, el representant més brillant i reputat no solament a Mallorca sinó també a les ciutats a on havia exercit el càrrec d’organista” (Joan Maria Thomàs)

“Mn. Bernat Salas (dins la relativitat d’aquest estil) es mostrava sempre més inspirat, més brillant, més substancial que cap altre dels qui practicaven aquelles normes, que equival a dir: que cap altre de tots els organistes mallorquins del seu temps” (Joan Maria Thomàs)

“Segons la meva opinió, Mn. Bernat Salas representa dins aquella trajectòria, el moment culminant, i que, per anys que passin, el seu nom haurà d’esser pronunciat el primer de tots si algun dia un hom vol fer recerques dins la història dels organistes mallorquins del segle XIX” (Joan Maria Thomàs)

“Creo que su mayor timbre de gloria es haber llevado a su apogeo, a su mayor grado de esplendor, el único ambiente organístico que él encontrara en Mallorca los años de su juventud y formación. Era un caso frequentísimo en España en el siglo pasado, y aún entrado el corriente, la gran escasez de música para órgano. No circulaba la música impresa de autores clásicos, ni contemporáneos, fueran españoles o extranjeros. De donde, la principalísima fuente del organista era su propia inspiración. Por tanto en este estado de cosas se halló también nuestro organista” (Bartomeu Ballester, pvre.).

“...sobresale, como nota característica, una armonía por acordes, cuyo curso está encomendado a la mano izquierda, mientras la derecha con gran ligereza recita una melodía veloz, alegre y festiva. La modulación con frecuencia reviste interés y raya en lo clásico. El italianismo no está nada ausente, ni aún en la interpretación. En el gran público producía el mayor efectismo, el cual era perseguido por el artista con gran avidez, mediante la registración, dispuesta a tenor de su música, con lo que hábilmente obtenía vistosidades y brillantez” (Bartomeu Ballester, pvre.).

“Tuvo predecesores. Puede citarse Tortell. Recuérdese, p.e., el Ofertorio en mi menor de este músico. Más, entiendo que esta música en el organista Salas llegó al mayor grado, ya por su volumen, ya por su interés y desenvolvimiento; de ahí que marque un punto histórico, más interesante aún, por ser quizá el fin de una época o periodo” (Bartomeu Ballester, pvre.).

“Como intérprete, el Sr. Salas tocaba con claridad y huía de lo chapucero. Su espíritu selecto nunca decayó en el abandono o descuido” (B. Ballester).

“El maestro Salas nació en una época, en que no se conocía otra formación; el público no pedía otra música, y se rehuían muchos autores, para cuyo estudio, incluso los profesores estaban incapacitados” (Bartomeu Ballester, pvre).

“I no cregueu que sia solament com a músic que l'estima tot Mallorca i sobretot els seus amics a Mn. Bernat. Com home era més bo que el pa, s'ha dit, i amb raó” (Josep Aguiló, pvre.).

Tant en Joan Maria Thomàs com en Bartomeu Ballester arriben a la formulació d'una valoració semblant:

En Bernat Salas tingué una sèrie de limitacions:

A) No va conèixer els orgues amb pedaler ni l'obra per a orgue de J.S. Bach (1685-1730). Era, per tant un organista molt lligat a una tradició antiga.

B) Com a organista, tingué una formació musical anacrònica i poc rigorosa.

C) El públic de l'època demanava un tipus de música efectista i poc renovadora.

Però, malgrat totes aquestes limitacions, en Bernat Salas va aconseguir treure el màxim rendiment a les possibilitats que oferia l'estil musical dominant a la seva època. D'alguna manera ell n'hauria estat el representant major.

Totes les dades d'aquest article procedeixen del llibre “Homenatge a Mn. Bernat Salas Seguí, Músic de Nostra Terra”, editat per l'Harpa d'Inca el 18 de març de l'any 1936.

(Textos publicats als Quaderns de Campaner “Homenatge a Mossèn Bernat Salas Seguí - Músic de nostra terra”
Desembre-1989 Núm. 3)

Damià Pons i Pons
Escriptor

MOSSÈN BERNAT SALAS I SEGUÍ

(Campanet/Inca 5.III.1874 - Ciutat de Mallorca 21.I.1932)

Joan Parets i Serra

DOS CATÀLEGS D'OBRES MUSICALS, BIBLIOGRAFIA I DISCOGRAFIA

La primera vegada que ens apropàrem a la figura de Mossèn Salas, prevere i organista, fou l'estiu de 1965 amb motiu de presentar-nos juntament amb Jaume Rovira i Ramis al "LXVI Certamen Científico-literari del Seminari de Mallorca", ja que essent seminaristes havíem d'investigar durant les vacances d'estiu sobre un tema que els professors anunciaven al tauló d'anuncis i al Butlletí Oficial del Bisbat de Mallorca.

Aquest fou el tema: "Índice catálogo de las obras musicales de autores mallorquines existentes en los archivos de la Diócesis anteriores al siglo XX". Fou proposat i patrocinat per Mn. Joan Ferrer i Ordines (1908-1982) i dirigit pel professor d'història del Seminari, Doctor Llorenç Pérez i Martínez (1928-1992).

La segona vegada fou l'any 1982 quan essent rector de Crist Rei d'Inca i gràcies a l'interès de l'amic i batle Antoni Pons i Sastre organitzàrem un concert-homenatge a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas en el cinquantenari de la seva mort. La família ens deixà tot l'arxiu musical que tenien i vàrem poder fer fotocòpies que es conserven, avui dia, a la Biblioteca de Bartomeu March a Ciutat de Mallorca i al Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca, ubicat a la rectoria de Sineu.

La present comunicació ens dona a conèixer totes les referències bibliogràfiques i catàlegs d'obres de Mn. Salas que fins avui hem pogut reunir perquè així, un dia, poguem estudiar la vida (biografia) i la música (catàleg) del gran organista a tres cate-drals espanyoles: Segovia, Sevilla i Mallorca; i músic de nostra terra. Treball que encara està per fer.

I CATÀLEG realitzat per Joan Parets i Serra - Jaume Rovira i Ramis, estiu 1964 i premiat en LXVI Certamen Científico-literari del Seminari Conciliar de Sant Pere el 29 de maig de 1965 pp. 105-109.

- Missa in honorem Sanctae Mariae Majoris. (AMHI).
- El Pi de Formentor a 4 v. (AMPFBS).
- Viva Segovia, Marcha militar, a piano.
- Ofertorio, dedicado al M.I.Sr. Miguel Roca canónigo. (AMPFBS).
- Ofertorio.
- Himno de las juventudes marianas. (AMSC), (AMPFBS).
- Quid retribuam Domino? a 4v. (AMPFBS).
- Himno a Inca. a 5v. Lletra Miquel Duran. (AMPFBS).
- Himno de la Federación Obrera. Coro y voces. (AMPFBS).
- Himne a la Mare de Déu de Cura. Cor i orgue. (AMPFBS).
- Brisas mallorquinas. Para piano. (AMPFBS)
- Himne a Ntr. Sra. de Monte Toro, de Menorca. (AMPFBS)
- Ave Maria a dos voces. (AMPFBS)
- Trisagio a tres voces 1921. (AMPFBS)
- Himno al Beato Antonio de Termó. Orquesta. (AMPFBS)
- Vou-Veri-Vou. (AMPFBS)
- Te Deum a tres voces de tiple y órgano. (AMPFBS)
- Te Deum a cuatro voces desiguales. (AMPFBS).
- Segundo responsorio del miércoles de ceniza. a 4v. (AMPFBS)
- Benvinguda i despedida. 3v i piano (AMPFBS)
- Himne escolar por encargo del Ayuntamiento de Palma. (AMPFBS)
- Himne de la pelegrinació franciscana, a Santa Magdalena del Puig d'Inca.
- Himne a Santa Maria del Camí (AMPFBS).
- Himno a la bandera. 3v. Escrito para el gran festival de España en Sevilla 1908, siendo el primer organista de la Catedral de Sevilla. (AMPFBS)
- Sacerdos et Pontifex. 3v. i orgue (AMPFBS).
- El meu xabec, a 4v.
- Trisagio a voces y gran orquesta.
- Himne dels terciaris de Palma.
- Himne oficial del Cercle d'Obrers Catòlics d'Inca.
- Himne a Sant Francesc.
- El taller de Natzaret.
- Bendita sea tu pureza. Motete.
- Missa a gran orquesta.
- 2 Letanías a la Virgen Santísima.
- Recordança de la pelegrinació pollencina al Santuari del Puig d'Inca.
- Cántico para la inauguración de la Cruz monumental del Puig d'Inca.
- Cançó del Pan-caritat.
- Venid y vamos todos.

- Himne a Santa Maria la Major. (AMPFBS)
- Goigs de Santa Magdalena. Imprès.
- Trisagi angèlic. 4v.
- Himne a Ntr. Sra. de l'Esperança.
- Himne al Sant Crist d'Inca.
- Goigs als Sants Patrons d'Inca, Abdon i Sennén.
- Pare nostre a veus.
- Cançó Celeste. Per a orgue.
- Himne patriòtic, dedicat al regiment d'Inca 1925.
- Versos de vísperas.
- Música: Adoració dels Sants Reis d'Orient. (AMPFBS)
- Salve, salve. (AMPFBS)
- Ave Maria. Tiple. (AMPFBS)
- Elevación. (AMPFBS)
- Viva, viva la gran diosa. (AMPFBS)
- Siau de nostra vida. (AMPFBS)
- Himno a S. Jerónimo. Coro y órgano. (AMPFBS)
- Coplas al trisagio. Orquesta. (AMPFBS)
- Santa Catalina Tomás. 3v (AMPFBS)
- Responsori del dimecres de cendra, revisió i transcripció a 4v. del Rdo. Sr. D. Joan Mª Thomàs. (AMPJMa. T).
- Variaciones sobre un tema. Órgano.
- Allegro en sol menor.
- Gran marxa per a banda 1932.

II CATÀLEG a partir de les partitures que s'han pogut consultar, respectant la numeració posada pel mateix autor:

- nº1 .- Pare Nostre.
- nº2 .- Pare Nostre.
- nº4 .- Ofertori (Orgue). Al muy ilustre Sr. D. Miguel Roca, Maestrescuela de la Catedral Basílica de Palma de Mallorca. Octubre de 1913.
- nº7 .- Quid retribuam Domino? Motete a 4v. tiples, tiples 2, tenors i baixos. Lema: Ad maiorem Deim Gloriam.
- nº8 .- Himne a Inca. tiples, tenors 1 i 2, baritons i baixos.
- nº9 .- Himne de la Federació Obrera, per a cor i piano.
- nº10 .- Pujem, pujem a Cura, per a cor i orgue.
- nº12 .- A nostra Senyora de Monte Toro de Menorca (Moreneta menorquina)
- nº13 .- Ave Maria per a dues veus i orgue. In Bernardo Julià, Pbro. Cantos religiosos pp. 406-407.
- nº15 .- Himno al Beato Antonio de Termo per a orquestra.
- nº16 .- Vou-veri-vou.
- nº17 .- Brisas mallorquinas. Piano. Sevilla. Introducción.
- nº18 .- Segundo responsorio de Miércoles de Ceniza. (Factus est sermo Domini) per a tenors 1 i 2, tiples i baixos.
- nº19 .- Himno a la Bandera por...1er organista de la Catedral de Sevilla, escrito para el gran Festival España en Sevilla 1908.
- nº20 .- Sacerdos et Pontifex per a tenors, tiples i baixos i orgue.
- nº22 .- Benvinguda i Despedida per a tenors, tiples i baixos amb acompanyament. Inca 10 octubre 1919.
- nº23 .- Himne escolar por encargo del Ayuntamiento de Palma per a cor i piano. (Bella terra Mallorquina) Himne Mallorquí per cantar els nins de les escoles. Letra de Na Maria Antònia Salvà. (Ciutat de Mallorca), tip La Esperanza s.d. 2 fs.
- nº25 .- Himne an el V.P. Fra Rafel Serra per a la pelegrinació Franciscana a Inca. Himne al V.P. Fra Rafel Serra amb lletra de A. Caimari 9, v, 1948. (Salve Salve gloria sobirana) per a cor i orgue. Himne an el V.P. Fra Rafel Serra. Per a la pelegrinació Franciscana a Inca. Lletra de Mn. Andreu Caimari. 19 abril 1921. El Heraldo de Cristo 145 1 mayo 1921) 73-75.
- nº26 .- Himne Santa Maria del Camí. Amb lletra de Pere d'Alcàntara Penya. A una veu i orgue. Gabriel Juan Salom, Música i tonades santamarieres, pp. 36 i 37.
- nº27 .- Ave Maria per a solo de tiple i orgue.
 - .- Achequem nostra bandera, tenors, tiples, baixos i piano. Inca 1 d'agost de 1920.
 - .- Himno del Bón. de Cazadores de África nº18. Lletra Bernardo Mulet Carrió. Música Mn. Bernat Salas. (Campamento Bar-drius - Agosto 1925) Ca-Nostra 20 febrer 1926 p. 339.
 - .- Himne de congregants marians, amb lletra de Josep M. Tous i Maroto. Estrena

- 4 de maig 1924. Ca-Nostra 10 de maig 1924 p. 76.
- .- Himne per cantar les juventuts Marianas (sic) (Oh dolça Verge Maria) per a cor i orgue. Estrenat 4 de maig 1924. Lletra Josep M. Tous i Maroto.
 - .- Chor d'Angels. tiples, tenors i baixos. In Pastorells de D. Andreu Roig Prohens, pvre. Palma any del Senyor 1927. Impremta i llibreria de Guasp. Palma de Mallorca 1927 pp. 29-32.
 - .- Votat a Déu nostra mare, per a cor i acompanyament.
 - .- Himne a Santa Maria la Major titular de la parròquia d'Inca, amb lletra de Gabriel Llabrés, cant i acompanyament. (Editat)
 - .- Padre nuestro, Ave Maria, Gloria Patri, a una veu
 - .- Ave Maria, a tres veus i orgue.
 - .- Ave Maria, a dues veus i orgue. In Bernardo Julià Cantos Religiosos, pp. 406 i 407, 412-414.
 - .- Elevación, orgue.
 - .- El meu Xabec, tenors, tiples, baixos. Amb lletra de Pere Alcàntara Penya. Editat in Miscelánea Balear dedicada a D. Antonio Ma. Alcover, Palma de Mallorca 1933 pp. 433-442.
 - .- Himne dels Patrons d'Inca. Música dels goigs dels Patrons d'Inca sants Abdon i Sennent (sic) amb lletra de Miquel Duran.
 - .- Santa Catalina Thomàs, per a tenors, tiples, baixos/barítons.
 - .- Te Deum. Per a tiples 1, 2 i 3 i orgue. El mateix Te Deum per 4v i orgue.
 - .- Coplas al trisagio con orquesta, tiples, tenores y bajos.
 - .- Viva, Viva la grandiosa, per cor i orgue.
 - .- Himno a San Jerónimo per a cor i orgue.
 - .- Villancicos per l'Adoració dels Reys (sic) lletra de D. A (Andreu) Roig, Pvre.
 1. Ja és nat el Messies, per a tenors.
 2. Chor d'Angels.
 - .- Sense títol, orgue.
 - .- Pregària per la llengua. per a 4v mixtes. "Purificada i enaltida sia.." la lletra és de Maria Antònia Salvà i la música o harmonització, segons el mestre de l'Orfeó l'Harpa d'Inca, Miquel Aguiló i altres, probablement és de Mn. Salas. Volem acabar amb el mateix preg que feia Mn. Josep Aguiló: "Suplicam als amics de Mn. Salas que tenguen composicions seves, o sabin el títol o notícies d'altres que no hem anomenades, que ens ho facin a sabre, anticipant-los ja les nostres més expressives gràcies".

Les abreviatures entre parèntesis corresponen als arxius següents:

(AMHI) Arxiu musical Harpa d'Inca.

(AMPFB) Arxiu musical particular família Bernat Salas, Inca.

(AMSC) Arxiu musical del Seminari Conciliar.

(AMPJMaT) Arxiu musical particular Joan Maria Thomàs, Palma.

BIBLIOGRAFIA

- AA.VV. Homenatge a Mn. Bernat Salas Seguí - Músic de Nostra Terra. L'Harpa d'Inca - Mallorca. Obradors de Ca-Nostra - Miquel Duran. Inca 1936.
- Bernat Salas (28 anys) Copia del Noticiero Sevillano. Diario de Mallorca. 25, II, 1903.
- Breve nota biográfica del Rvdo. D. Bernardo Salas Seguí Hijo Ilustre de Campanet. (Felicitació de Nadal de l'Ajuntament de Campanet 1971).
- Butlletí Oficial Bisbat de Mallorca:
 - 35 (1895) 112
 - 41 (1901) 91
 - 43 (1903) 181
 - 44 (1904) Apèndix 101
 - 51 (1911) 311
 - 52 (1912) 77
 - 53 (1913) 245
 - 72 (1932) 109
- Caimari Noguera, Andreu. Del Homenaje a Don Bernardo Salas, Studia 36 (1932) pp. 228-232- 12 de junio 1932.
- Capó Juan, Josep. L'Himne a Santa Maria del Camí. Programa Festes Patronals a Santa Maria del Camí 1986. s.p.
- Chico, Alfonso - Rubio, Jacinto. Música. Mossèn Bernat Salas. Puig Major (Revista Escolar) Escuela Nacional Graduada Mixta de Inca 19 (1972) 14.
- Cincuentenario de su muerte. Mn. Bernat Salas, compositor y organista. Baleares 18, XI, 1982.
- Cuanquanta anys de la mort del músic Bernat Salas. Full Dominical de l'Església de Mallorca. 25, IV, 1982.
- CM, Parets i Serra, Joan. Salas Seguí, Bernat G.E.M. Tom 15 p. 48.
- Concert-Homentage a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas (1874-1932) en el cinquantenari de la seva mort. Parròquia de Santa Maria la Major 20, XI, 1982.
- Concert-Homenatge a l'eminent compositor i organista Mn. Bernat Salas (1874-1932) en el cinquantenari de la seva mort. Parròquia de Crist Rei d'Inca. 21,XI,1982.
- Concierto-homenaje en el cincuentenario de su muerte. Mn. Bernat Salas Seguí, músico de nuestra tierra. Ultima Hora - Extra Dijous Bo 18,XI,1982. p.II
- Cortès Forteza, Santiago. Mossèn Bernat Salas i Seguí (1874-1932) organista y compositor.
- Cortès Forteza, Santiago. Mossèn Bernat Salas i Seguí, un músic de nostra terra Programa Dijous Bo - Inca 18,XI,1982.
- Cortès Forteza, Santiago. Cronicó de l'església d'Inca dels anys 1861-1910 a partir del Bolletí Oficial del Bisbat de Mallorca. II Jornades d'Estudis Locals d'Inca, 1995.
- Cortés Forteza, Santiago. Cronicó de l'església d'Inca dels anys 1911-1960 a partir

- del Bolletí Oficial de Bisbat de Mallorca. III Jornades d'Estudis Locals d'Inca, 1996.
- Duran Coli, Llorenç Maria, Crònica comentada de l'orfeó l'Harpa d'Inca. Edició revisada i ampliada per Mª Magdalena i Margalida Aguiló Estrany. Ajuntament d'Inca 1995.
 - Darder Brodat, Joan. Parets i Serra, Joan. Ramis Canyellas, Mateu. Índice Honomástico, Geográfico y de Materias de los 100 primeros volúmenes del Boletín Oficial del Obispado de Mallorca (1861-1960) (Inèdit. Arxiu Diocesà).
 - Forteza i Forteza, Rafael. Bernardo Salas, Rvdo. (Fitxes inèdites)
 - Hoy, concierto-homenaje a Mn. Bernat Salas en Inca. Balears 20, XI, 1982.
 - Julià i Rosselló, Bernat. Maestros y Músicos de la Catedral de Mallorca. Roma 1965 (Inèdit)
 - Mairata Mateu, Gabriel. El Rdo. D. Bernardo Salas Seguí pese a la creencia general, no es inquense. El famoso organista nació en Campanet. Ciudad 6, VIII, 1952 pp 5 i 8.
 - Massot i Muntaner, Biel. Parets i Serra, Joan. Aproximació al fet musical santamarié. Pórtula 20 (juliol 84)
 - Nueva sala de audiciones "Bernat Salas". Diario de Mallorca 20, Ii, 1972 p.26
 - Parets i Serra, Joan. Mn. Bernat Salas i Seguí, organista. Ràdio Popular: Mallorca Al Vent. 26, XI, 1982.
 - Idem. Apunts per a una història de la música de Mallorca. Lluc 680 (1978) p.124
 - Idem. Cronologia musical de Mallorca (1930-1939) Randa 15 (1984) pp. 169-176.
 - Parets i Serra, Joan. Estelrich i Massutí, Pere. Massot i Muntaner, Biel. Diccionari de compositors mallorquins (ss. XV-XIX). Mallorca 1987.
 - Parets i Serra, Joan. Cortès i Forteza Santiago. Inca i els seus músics compositors. Programa Fiestas Patronales de Inca ss. Abdón y Senén 1976 s.p.
 - Idem. Els músics compositors d'Inca. Programa Dijous Bo. Inca 14, XI, 1991. pp. 16-19.
 - Idem. Aproximació Fet musical d'Inca. Primeres Jornades d'Estudis Locals d'Inca 1994, pp.239-255.
 - Pieras i Salom, Gabriel. Els nostres carrers: Del músic Bernat Salas. Dijous 7, III, 1996. p.5
 - Pons i Pons, Damià. Bernat Salas i Seguí (1874-1932). La sala d'audicions "Bernat Salas". La Música a Campanet. Quaderns de Campanet III (1989) pp. 23-28 i 78.
 - Rovira i Ramis, Jaume. Vida i obra de Bernat Salas. Programa Fiestas de San Victoriano. Campanet 1972 s.p.
 - Thomàs i Sabater, Joan Maria. Parets i Serra, Joan. Breu Història Musical de les Illes Balears. Col.lecció Ximbellí. Inca 1982.
 - Rosselló Morales, Joana. Aguiló Estrany, Mª Magdalena. Pons i Pons, Damià. Parets i Serra, Joan. Llibre "VIII Nit Bielenca, Homenatge al compositor Mn. Bernat Salas" Fundació ACA - Búger, 1998.

DISCOGRAFIA

UM/Unió Musics, ACA-Son Bielí, Búger, DC 35, 1998

"VIII NIT BIELENCA"

HOMENATGE AL COMPOSITOR Mn. BERNAT SALAS (1874 - 1932)

Brisas Mallorquinas (Vals), 4'28"

Joan Moll, piano.

Himne a Santa Maria la Major, 6'02" • *Himne Mallorquí* (per cantar els nins de les escoles), 3'27"

Unió Musical Inquera - Director: Miquel Genestra Alomar.

El meu xabec, 4'53" - Lletra: Pere d'Alcàntara Penya. • *Himne a Inca*, 1'51" - Lletra: Miquel Duran.

Orfeó l'Harpa d'Inca - Directora: Mª Magdalena Aguiló.

Petita Fuga, 1'52" • *Ofertori* - Salas - Reynés, 6'21"

Arnau Reynés, Orgue.*

Himne a Santa Maria la Major, 7'09" - Lletra: Gabriel Llabrés. • *Ave Maria, a 2 veus iguals*, 1'01"

Missa "in honorem Sanctae Mariae Majoris"

Kyrie, 3'51" - *Gloria*, 5'12" - *Credo*, 9'53" - *Sanctus*, 1'53" - *Benedictus*, 2'16" - *Agnus Dei*, 2'20"

Orfeó l'Harpa d'Inca - Arnau Reynés, Orgue.* - Antoni Aragon, Solista.

Directora: Mª Magdalena Aguiló.

* Orgue històric de l'Església Parroquial Santa Maria la Major d'Inca, construït per Gabriel Thomàs 1816-1822.

Joan Parets i Serra

Centre de Recerca i Documentació
Històrico-Musical de Mallorca

SOLAM AL KIMIAH ALYAB A

AL KIMIAH ALYAB A

AL KIMIAH

AL KIMIAH ALYAB A

A SANTA MARIA LA MAJOR

TITULAR DE LA PARRÒQUIA D'INCA

HIMNE

Lletra: D. GABRIEL LLABRÉS.

Música: Mn. BERNAT SALAS.

Molt moderat

Cant

Acompanyament

D'en tre'ls noms amb que in vo. ca a Ma. ri a del cris.

ti ans.. la pie- dat--- i fer- vor----- no'n ve

cap amb més mel ni ar- mo- ni a que'l de

MOSSEN BERNAT SALAS, amb els seus coneixements musicals, amb la seva execució sorprenent i amb la seva inspiració sublim va es-
ser un himne d'harmonia grandiosa a l'honra de nostra ciutat.

L'honrà quan, jovenet, li fou encarregat l'orgue de Sant Nicolau de Palma; l'honrà quan, abans d'esser sacerdot, obtingué, en brillants oposicions, el càrrec d'organista de la Catedral de Segòvia; l'honrà quan, amb la prova brillantíssima que donà dels coneixements que tenia de la combinació dels registres, aconseguí el benefici d'organista de la Catedral de Palma; l'honrà poc temps després quan, en difícilíssim concurs, fou nomenat organista de la Catedral de Sevilla; l'honrà amb moltes i variades composicions, esteses i cantades dins Mallorca i per altres parts de la nostra pàtria; l'honrà perquè, en tots els certàmens, els seus treballs meresqueren sempre la màxima qualificació; l'honrà perquè, en les grans festes religioses, la seva feina a l'orgue competia amb els ornaments més esplèndids del temple: amb la seva il·luminació i amb l'eloquència avassalladora dels oradors.

Mossén Bernat Salas duia sempre dins la butxaca els seus coneixements musicals, la seva inspiració, el seu ingeni, el seu art i així resultava que aconseguia de l'orgue tot lo que desitjava. Si les circumstàncies eren tristes, el feia plorar; si eren alegres, el feia riure; i combinava, en forma sorprenent, els temes més variats.

Se celebraven a Palma les festes de Santa Catalina Thomàs. La Seu estava de gom en gom. Aquella multitud entusiasmada cantava les cançons de Sor Tomasseta i sentia en el fons del seu cor dos sentiments: el sentiment de la religió i el de la pàtria. Santa Catalina Thomàs és mallorquina; i mossèn Salas, per fer ressaltar més i més aquests sentiments, componia a l'orgue aquelles populars cançons amb l'himne nacional, resultant un conjunt tan imponent i harmoniós que deixà satisfets als profans i admirats als intel·ligents en cultura musical...

Que la seva ànima benaventurada sia un càntic de poderosa intercessió davant Déu per l'harmonia social de la nostra ciutat».

Del parlament pronunciat per l'Arxiprest d'Inca, Rvd. D. Francesc Rayó, a l'acte d'homenatge celebrat en el Teatre d'Inca el dia 14 de Juny de 1932.

ORGANITZEN:

Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí · Búger

**Consell Insular
de Mallorca**
Comissió de Cultura i Patrimoni Històric

ACTE PATROCINAT PER:

**AJUNTAMENT
D'INCA**

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

SELECCIÓ GASTRONÓMICA MALLORQUINA:

ART : arts
"Naturalesa, Artesania i Gastronomia"

Àrees de la Fundació ACA

U.M. / Unió Músics

ART : arts
"Naturalesa, Artesania i Gastronomia"

“...Amb la mort de Mn. Salas desapareix potser el darrer representant d'una tradició local que independentment de les normes clàssiques i de l'escola de Bach, havia aconseguit caracteritzar-se des del Mestre Tortell ençà, tradició de la qual Mossèn Salas --- amb remarcable talent per a totes les exigències d'execució i d'improvisació dintre les normes d'aquest estil ---, havia vengut a esser, sens dubte, el representant més brillant i reputat no solament a Mallorca sinó també a les ciutats a on havia exercit el càrrec d'organista...”.

Joan Maria Thomàs